

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

«Երևանի պետական համալսարան»

հիմնադրամի ռեկտորի

2023 թ. հոկտեմբերի ____ -ի

թիվ _____ հրամանի

ԵՊՀ ԻՄ ֆակուլտետի դեկանի հաշվետվողություն

Ֆակուլտետ _____ Հումանիտար

գիտությունների _____

Դեկան _____ Կարինե

Պողոսյան _____

Ժամանակահատված _____ 2022-23 ուստարի _____ 23-24-ի I

կիս. _____

Ներկայացման

ամսաթիվ _____ 06.12.23թ. _____

Մաս 1. Ֆակուլտետի գործողությունների պլանի կատարողական

(750 - 1500 բառի շրջանակում անդրադարձե՛ք ֆակուլտետի կողմից մշակված գործողությունների պլանին՝ ներկայացնելով գործողությունների մասով իրականացված աշխատանքների արդյունքները և պատասխանելով ստորև ներկայացված հարցերին:

1. Որո՞նք են գործողությունների իրականացման արդյունքում արձանագրված հիմնական հաջողությունները:
2. Ի՞նչ գործոններ են պայմանավորել նշված հաջողությունների գրանցումը:
3. Ինչպե՞ս եք պատրաստվում նշված հաջողությունները կամ ձեռքբերումները օգտագործել ի նպաստ ֆակուլտետի գործունեության արդյունավետության հետագա բարելավմանը:
4. Որո՞նք են գործողությունների իրականացման արդյունքում արձանագրված հիմնական անհաջողությունները կամ դժվարությունները:
5. Որո՞նք էին նշված անհաջողությունների կամ դժվարությունների առաջացման հիմնական պատճառները:
6. Ի՞նչ եք պատրաստվում նախաձեռնել նշված անհաջողությունների կամ դժվարությունների հաղթահարման ուղղությամբ և ի՞նչ ժամկետում:

Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետը ԵՊՀ ԻՄ-ի գիտակրթական գործունեություն իրականացնող հիմնական ստորաբաժանումներից է, որն իրականացնում է բարձրագույն մասնագիտական կրթություն **յոթ կրթական ծրագրերով** («Պատմություն», «Հայոց լեզու և գրականություն», «Անգլերեն լեզու և գրականություն», «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն», «Ռուսաց լեզու և գրականություն», «Հոգեբանություն», «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա») բակալավրիատում և մեկ կրթական ծրագրով («Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա») մագիստրատուրայում: Ֆակուլտետն իր գործունեությունն իրականացնում է ուսումնական, մանկավարժական, մեթոդական, գիտական և ուսումնաօժանդակ տարաբնույթ աշխատանքներով:

Գործողությունների իրականացման արդյունքում կարելի է **հաջողություն համարել**.

1. վերջին տարիներին ֆակուլտետի մասնագիտացումներն ընտրող **ուսանողների կայուն թվաքանակը**, որը պայմանավորված է ՊԿՇՀ բաժնի և ֆակուլտետի համագործակցությամբ դպրոցներում ծավալած զովագրային այցերով և մասնաճյուղում, մասնավորապես, ֆակուլտետում կազմակերպած հանդիպումներով:

2. Որպես հաջողություն կարելի է նշել այն հանգամանքը, որ ֆակուլտետում 2019-2020 ուստարում **վերագործարկվեց «Հոգեբանություն»** կրթական ծրագիրը՝ պայմանավորված մարզում հոգեբանների կարիքով և մասնագիտության նկատմամբ աճող հետաքրքրությամբ,

ինչպես նաև ներդրվեց նոր կրթական ծրագիր՝ «Ռուսաց լեզու և գրականություն»՝ «Մասնագիտական մանկավարժություն» մասնագիտացմամբ, որը պահանջարկված էր, քանի որ մարզում զգացվում էր ռուսաց լեզվի ուսուցիչների կարիք: 2022-23 ուստարվա ավարտին նշված կրթական ծրագրերով առաջին ինը շրջանավարտներն ունեցանք, որոնցից յոթը գերազանց գնահատականով պաշտպանեցին իրենց ավարտական աշխատանքները:

3. Ավելանում է հետաքրքրությունը նաև «**Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա**» մագիստրոսական կրթական ծրագրի նկատմամբ, քանի որ այն հնարավորություն է տալիս երկրորդ կրթական աստիճանի շնորհիվ ձեռք բերել դպրոցում որպես ուսուցիչ դասավանդելու հնարավորություն: Այս կրթական ծրագրով ուսանելու համար դիմում են ինչպես մասնաճյուղի բակավարժիատը նախորդ ուսումնական տարում ավարտած ուսանողները, այնպես էլ նախորդ տարիների շրջանավարտներ և դիմորդներ, որոնք ավարտել են հանրապետության այլ բուհեր:

Ֆակուլտետի պրոֆեսորադասախոսական համակազմը լրացվում է փորձառու հրավիրյալ դասախոսներով, ինչպես նաև մեր շրջանավարտներով: Ֆակուլտետում դասավանդող 84 դասախոսներից **13-ը մեր շրջանավարտներն են**, որոնցից 5-ը ունեն գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան, 3-ը հայցորդներ են: Ուսանողների համար ֆակուլտետում պարբերաբար կազմակերպվում են հանդիպումներ իրենց մասնագիտական գործունեության մեջ հաջողությունների հասած շրջանավարտների հետ, որոնք իրենց անցած ուղին են ներկայացվում, իրենց փորձով կիսվում և խորհուրդներ տալիս ուսանողներին:

Ֆակուլտետը օտար լեզուների ամբիոնի և ամերիկյան AMVN («Հայ կամավորական ցանց») հասարակական կազմակերպության համագործակցությամբ աշխատում է **այլընտրանքային կրթության** հնարավորություն առաջարկել ուսանողներին, որոնք կարող են կազմակերպության լեզվակիր մասնագետների օժանդակությամբ բարելավել անգլերենի, ֆրանսերենի, ռուսերենի խոսակցական հմտությունները կամ նոր լեզու ուսումնասիրել: Դասընթացները հաջողությամբ ավարտած ուսանողները կազմակերպության կողմից ստանում են հավաստագրեր: Կազմակերպության հետ համագործակցությունն արդեն երկու տարուց ավելի է, սակայն ցավալի է, որ դասընթացներին մասնակցելու ցանկություն ունեցող ուսանողների թիվը չի ավելանում: Դեռևս **մեծ խնդիր է** ուսանողների մի հատվածին մոտիվացնելը, նրանց անտարբերությունը հետաքրքրվածության վերածելը:

Հարկ է նշել, որ վճարովի համակարգում սովորող ուսանողների **վարձավճարների փոխհատուցում** անող որոշ կազմակերպություններ (ՀՕՖ, Հովնանյան հիմնադրամ, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ, «Հայ մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամ, Տաշույս Տավուշի առաջնորդարան) փոխհատուցումն անում են ուսանողի ՄՈԳ-ի հիման վրա, որը որոշակի առումով խթան է ուսման առաջադիմության համար, ինչպես նաև հիմք ընդունելով ուսանողի սոցիալական կարգավիճակը: Կան նաև բարեգործությամբ զբաղվող անհատներ, որոնք փոխհատուցում են իրենց համագյուղացի ուսանողների վարձավճարները (մասնավորապես Գոշ համայնքի ուսանողների-Փողարյան Ասպետ):

2022-23 ուստարում ֆակուլտետում օտար լեզուների ամբիոնի պրոֆեսոր Սվետլանա

Մինսայանի անմիջական նախաձեռնությամբ 2-րդ անգամ կազմակերպվեց «Սոցիալ-մանկավարժական նորարարությունները կրթության մեջ» երիտասարդ գիտնականների **միջազգային համաժողովը** (2023թ. ապրիլի 15-16), որին 16 երկրից մասնակցեց 215 մասնակից: Այս համաժողովը մասնաճյուղի և մասնավորապես ֆակուլտետի գիտամանկավարժական կյանքում մեծ իրադարձություն է, նաև խթան և ազդակ թե՛ ուսանողների և թե՛ դասախոսների համար:

2023թ.-ի հուլիսի 1-ից օգոստոսի 1-ը մասնաճյուղում կազմակերպվեց ամառային դպրոց՝ ԱՄՆ-ի Այովայի համալսարանի ուսանողների համար՝ օտար լեզուների ամբիոնի պրոֆեսոր Սվետլանա Մինսայանի ղեկավարությամբ, իսկ ամերիկյան համակարգողն էր նույն համալսարանի Համաշխարհային լեզուների, գրականության և մշակույթների ռուսական ծրագրի տնօրեն Իրինա Կոստինան: Ամառային դպրոցը (պրակտիկան) կրում էր «Բազմամշակույթ աշխարհում ռուսաց լեզվի և մշակույթի ուսանողների կրթության արդյունավետության բարձրացում Հայաստանում» խորագիրը: ԱՄՆ-ից ժամանած 9 ուսանողների համար կազմվել էր ուսումնառության ծրագիր, որն իրականացվում էր ֆակուլտետի ռուսաց լեզվի դասախոսների կողմից: Այսպիսի **միջազգային համագործակցությունը ևս դրական խթան էր ֆակուլտետի համար:**

Եթե խոսենք դժվարություններից, ապա առաջին հերթին անհրաժեշտ է ֆինանսավորման աղբյուրներ գտնել՝ ֆինանսական հոսք ապահովելու համար: Բացի դրանից, ֆակուլտետն ունի **ուսումնական տարածքների պակաս**, որը հատկապես ակնառու է դառնում, երբ առկա ուսուցմանը զուգորդվում է հեռակա ուսուցումը:

2. Ֆակուլտետի գործունեության վերաբերյալ դեկանի հաշվետվությունը

Ամփոփելով նախորդ ուսումնական տարին և յուրաքանչյուր հարցին պատասխանելով մինչև 750 բառի սահմանում՝ **Ներկայացրե՛ք Ձեր՝ որպես դեկանի** գործունեությունը՝ ըստ ԵՊՀ ԻՄ զարգացման 2022-2026 ռազմավարական ծրագրի երեք նպատակների: Հարցերին պատասխանելիս ներառեք տրամադրված տվյալների հիման վրա իրականացված բովանդակային վերլուծություն:

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿ 1

ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

1.1.1. Ընդունելություն

(Անդրադառնալով ֆակուլտետում հաշվետու ժամանակաշրջանում կրթական երկու մակարդակներում ուսանողների քանակական տվյալներին՝ ներկայացրե՛ք ընդհանուր պատկերն ու միտումները: Ի՞նչ եզրակացություններ կարելի է անել ընդունելության, կրթական մի մակարդակից մյուսն անցնելու, առաջին և երկրորդ հայտով ընդունելության, վճարովի և անվճար ընդունելության տվյալների, միջազգային ուսանողների ներգրավման վերլուծության արդյունքում: Որո՞նք պիտի լինեն ֆակուլտետի հետագա քայլերը իրավիճակի բարելավման և նոր արդյունքներ գրանցելու համար):

Ֆակուլտետը 2022-23 ուստարում առկա ուսուցման համակարգում ունեցել է 345, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 225 ուսանող: «Պատմություն» կրթական ծրագրով առկա ուսուցման համակարգում պլանային տեղերի թիվը անվճար ուսուցման համակարգում եղել է 3, վճարովի ուսուցման համակարգում՝ 42: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 31 դիմորդ: Առաջին հայտով անվճար ուսուցման համակարգ է ընդունվել 3, վճարովի ուսուցման համակարգ՝ 15 ուսանող: Լրացուցիչ փուլով դիմում ներկայացրած ուսանողներ չեն եղել: Ընդունելության գնահատականի շեմը անվճար համակարգում եղել է 33,75, վճարովի համակարգում՝ 17,50: Նշված կրթական ծրագրով հեռակա ուսուցման պլանային տեղերի թիվը վճարովի համակարգում 50 է: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 26 դիմորդ, որոնցից ընդունելության նվազագույն շեմը հաղթահարել է 8 դիմորդ: Ընդունելության գնահատականի շեմը 16 է:

«Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրով առկա ուսուցման համակարգում պլանային տեղերի թիվը անվճար ուսուցման համակարգում եղել է 4, վճարովի ուսուցման համակարգում՝ 31: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 11 դիմորդ: Առաջին հայտով անվճար ուսուցման համակարգ է ընդունվել 4, վճարովի ուսուցման համակարգ՝ 3 ուսանող:

Լրացուցիչ փուլով դիմում ներկայացրած ուսանողներ չեն եղել: Ընդունելության գնահատականի շեմը անվճար համակարգում եղել է 31,75, վճարովի համակարգում՝ 18,75:

Նշված կրթական ծրագրով հեռակա ուսուցման պլանային տեղերի թիվը վճարովի համակարգում 40 է: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 4 դիմորդ, որոնցից ընդունելության նվազագույն շեմը հաղթահարել է 3 դիմորդ: Ընդունելության գնահատականի շեմը 17,50 է:

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրով առկա ուսուցման համակարգում պլանային տեղերի թիվը անվճար ուսուցման համակարգում եղել է 4, վճարովի ուսուցման համակարգում՝ 31: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 32 դիմորդ: Առաջին հայտով անվճար ուսուցման համակարգ է ընդունվել 4, վճարովի ուսուցման համակարգ՝ 25 ուսանող: Լրացուցիչ փուլով դիմում ներկայացրած ուսանողներ չեն եղել: Ընդունելության գնահատականի շեմը անվճար համակարգում եղել է 34,75, վճարովի համակարգում՝ 19,25: Նշված կրթական ծրագրով հեռակա ուսուցում մասնաճյուղը չի իրականացնում:

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրով առկա ուսուցման համակարգում պլանային տեղերի թիվը անվճար ուսուցման համակարգում եղել է 2, վճարովի ուսուցման համակարգում՝ 13: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 6 դիմորդ: Առաջին հայտով անվճար ուսուցման համակարգ է ընդունվել 2, վճարովի ուսուցման համակարգ՝ 4 ուսանող: Լրացուցիչ փուլով դիմում ներկայացրած ուսանողներ չեն եղել: Ընդունելության գնահատականի շեմը անվճար համակարգում եղել է 35,75, վճարովի համակարգում՝ 18,25: Նշված կրթական ծրագրով հեռակա ուսուցում մասնաճյուղը չի իրականացնում:

«Մասնագիտական մանկավարժություն» մասնագիտության «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրով առկա ուսուցման համակարգում պլանային տեղերի թիվը անվճար ուսուցման համակարգում եղել է 2, վճարովի ուսուցման համակարգում՝ 28: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 18 դիմորդ: Առաջին հայտով անվճար ուսուցման համակարգ է ընդունվել 2, վճարովի ուսուցման համակարգ՝ 12 ուսանող: Լրացուցիչ փուլով դիմում ներկայացրած ուսանողներ չեն եղել: Ընդունելության գնահատականի շեմը անվճար համակարգում եղել է 35,25, վճարովի համակարգում՝ 15: Նշված կրթական ծրագրով հեռակա ուսուցում մասնաճյուղը չի իրականացնում:

«Ընդհանուր մանկավարժություն» մասնագիտության «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագրով առկա ուսուցման համակարգում պլանային տեղերի թիվը անվճար ուսուցման համակարգում եղել է 5, վճարովի ուսուցման համակարգում՝ 35: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 22 դիմորդ: Առաջին հայտով անվճար ուսուցման համակարգ է ընդունվել 5, վճարովի ուսուցման համակարգ՝ 10 ուսանող: Լրացուցիչ փուլով դիմում ներկայացրած ուսանողներ չեն եղել: Ընդունելության գնահատականի շեմը անվճար համակարգում եղել է 25,5, վճարովի համակարգում՝ 18: Նշված կրթական ծրագրով հեռակա ուսուցման պլանային տեղերի թիվը վճարովի համակարգում 40 է: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 14 դիմորդ, որոնցից ընդունելության նվազագույն շեմը հաղթահարել է 4 դիմորդ: Ընդունելության գնահատականի շեմը 18,25 է:

«Հոգեբանություն» կրթական ծրագրով առկա ուսուցման համակարգում պլանային տեղերի թիվը անվճար ուսուցման համակարգում եղել է 2, վճարովի ուսուցման համակարգում՝ 33: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 23 դիմորդ: Առաջին հայտով անվճար ուսուցման համակարգ է ընդունվել 2, վճարովի ուսուցման համակարգ՝ 6 ուսանող: Լրացուցիչ փուլով դիմում ներկայացրած ուսանողներ չեն եղել: Ընդունելության գնահատականի շեմը անվճար համակարգում եղել է 33,25, վճարովի համակարգում՝ 17,75: Նշված կրթական ծրագրով հեռակա ուսուցման պլանային տեղերի թիվը վճարովի համակարգում 40 է: Հիմնական փուլով դիմում է ներկայացրել 25 դիմորդ, որոնցից ընդունելության նվազագույն շեմը հաղթահարել է 9 դիմորդ: Ընդունելության գնահատականի շեմը 16,75 է:

Ֆակուլտետում իրականացվում է նաև հեռակա ուսուցման մագիստրոսական «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագիրը, որին հատկացված վճարովի համակարգի պլանային 25 տեղերի համար նշված ուսումնական տարում դիմել և առաջին հայտով ընդունվել է 13 դիմորդ:

Ֆակուլտետը 2023-24 ուստարում առկա ուսուցման համակարգում ունի 346 ուսանող, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 215:

«Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագրի վճարովի համակարգի պլանային 25 տեղերի համար 2023-24 ուսումնական տարում դիմել և առաջին հայտով ընդունվել է 19 դիմորդ:

Նշված ժամանակահատվածներում միջազգային ուսանողների ներգրավվածություն ֆակուլտետը չի ունեցել:

Ֆակուլտետում **իրավիճակի բարելավման և նոր արդյունքների գրանցման համար** անհրաժեշտ է ակտիվացնել այցերը մարզի դպրոցներ՝ տարբեր մասնագետների մասնակցությամբ, որոնք հանդես կգան ակնարկային դասախոսություններով, ինչպես նաև գովազդել մագիստրոսական կրթական ծրագիրը, որն իր շրջանավարտներին աշխատանքի լրացուցիչ հնարավորություն է տալիս՝ դպրոցում որպես ուսուցիչ աշխատելու:

1.1.2. Դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշում

(Ի՞նչ աշխատանք է իրականացվել դիմորդների շրջանում մասնագիտական կողմնորոշման ուղղությամբ, ի՞նչ ազդեցություն են ունեցել այդ աշխատանքները: Որքանով են դրանք նպաստել դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշման և ֆակուլտետում ընդունելության վրա: Արդյո՞ք կա դիմորդների հետ տարվող աշխատանքների վերանայման անհրաժեշտություն: Եթե կա, ապա խնդրում ենք մանրամասնել):

Ֆակուլտետը, համագործակցելով ՊԿՇՀ բաժնի հետ, տարածաշրջանի, ինչպես նաև Գեղարքունիքի և Լոռու մարզերի մի շարք դպրոցներում իրականացրել և իրականացնում է մասնագիտական կողմնորոշման աշխատանքներ: Մասնավորապես 2023 թ. ապրիլի 25-28-ի ընթացքում մասնաճյուղի տարբեր դասախոսներ **ակնարկային դասախոսություններով** հանդես են եկել մարզի տարբեր դպրոցներում:

1. Ապրիլի 27-ին Օտար լեզուների ամբիոնի դասախոսներ Մ. Կարապետյանը և Դ. Մարգարյանը Սևքարի միջնակարգ դպրոցի 11-րդ դասարանի աշակերտների համար «Ֆրանսերենը և Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպությունը» թեմայով **ակնարկային** դասախոսություն կարդացին: Քննարկվեցին ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի հետ հարաբերությունների զարգացումը և «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրով սովորող ուսանողներին տրվող հնարավորությունները:

2. Ապրիլի 28-ին նույն ամբիոնի ասիստենտ Ա. Մարդանյանը և դասախոս Ա. Հովհաննիսյանը Իջևանի վարժարանի 10-12-րդ դասարաններում սովորող աշակերտների համար «Բանավոր խոսքի ըմբռնումը» թեմայով **դասախոսություն** կարդացին՝ կարևորելով ֆրանսերեն բանավոր խոսքի հմտությունների և կարողությունների զարգացումը: Աշակերտների համար իրականացվեց նաև նախօրոք պատրաստված գործնական թեմատիկ աշխատանք՝ տեսանյութերի և ուղղորդող հարցերի միջոցով՝ մեծ հետաքրքրություն և աշխուժություն առաջացնելով նրանց մեջ: <http://ijevan.yeu.am/02-05-2023/>

Ֆակուլտետ այցելություն են կատարել Աչաջուր գյուղի 9-րդ դասարանի աշակերտները՝ նախ ստանալու աջակցություն նախագծային աշխատանքների իրականացման հարցում, ապա լսելու դասախոսություն «Ֆրանսերեն լեզու» դասընթացից:

Նշված ուսումնական տարվա ընթացքում ՊԿՇՀ բաժնի կողմից կազմակերպված Ճանաչողական շրջայցի շրջանակներում **ֆակուլտետ են այցելել** նաև Պ.Տեվեճեանի անվան տարածաշրջանային քոլեջի շրջանավարտները: Նրանք ծանոթացել են ֆակուլտետում իրականացվող կրթական ծրագրերին, բուհում կրթությունը շարունակելու հնարավորություններին, տեղեկատվություն ստացել մասնաճյուղի տարածքում գործող ուսումնագիտական կենտրոնների, ուսանողական կառույցների մասին:

ՊԿՇՀ բաժինը մասնաճյուղի ֆակուլտետների համագործակցությամբ սթ. հոկտեմբերին կազմակերպել է հանդիպումներ Տավուշի և Գեղարքունիքի մարզերի հանրակրթական 34 դպրոցների 12-րդ դասարանի աշակերտների հետ՝ մասնագիտական կողմնորոշման շրջանակներում: Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետից հանդիպումներին մասնակցել են փոխդեկան Վ. Չոբանյանը և «Պատմություն», «Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրերով սովորող ուսանողներ: Հանդիպումների ընթացքում ներկայացվել են նաև ֆակուլտետի բակալավրիատի և մագիստրատուրայի կրթական ծրագրերը, ընդունելության կարգը և շարժունության հնարավորությունները, տրվել է հաղորդում ընդունելության նախապատրաստական դասընթացների կազմակերպման վերաբերյալ: Մասնաճյուղի ներկայացուցիչների կողմից դպրոցների պատասխանատուներին առաջարկվել է աշակերտների ճանաչողական այցեր կազմակերպել մասնաճյուղ, ինչպես նաև նրանց

հետաքրքրող թեմաներով իրականացնել ակնարկային դասախոսություններ, գործնական պարապմունքներ և թեմատիկ քննարկումներ՝ հստակեցնելով իրականացման ժամանակացույցը:

Անշուշտ դիմորդների և դպրոցների հետ տարվող աշխատանքները վերանայման անհրաժեշտություն ունեն **դրանք հաճախակի դարձնելու ուղղությամբ**, քանի մասնագիտական կողմնորոշման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները որոշակի առումով ազդեցություն ունենում են:

1.1.3. Կրթական ծրագրեր

(Ի՞նչ եզրակացություններ կարելի է անել ընդունելություն-կրթական ծրագրեր հարաբերակցության վերլուծության հիման վրա: Ի՞նչ գործողություններ են անհրաժեշտ իրավիճակի բարելավման համար: Ի՞նչ աշխատանք է իրականացվել կրթական ծրագրերի որակի գնահատման, դրա բարելավման ուղղությամբ):

Ընդունելություն-կրթական ծրագրեր հարաբերակցության վերլուծությունը քանակական տվյալներով լավագույնս երևում է «Ռուսաց լեզու և գրականություն» (քննարկված 2022թ.-ի ապրիլի 28-ի տնօրենության N 12 նիստում)

և «Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրերի (քննարկված 2023թ.-ի հունիսի 14-ի տնօրենության N 10 նիստում) մոնիթորինգի արդյունքներից: Ներկայումս մոնիթորինգի փուլում են ֆակուլտետի մյուս 5 կրթական ծրագրերը՝ «Պատմություն», «Հոգեբանություն», «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա», «Անգլերեն լեզու և գրականություն», «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն»: Մոնիթորինգի արդյունքում ներկայացվում են ծրագրի ուժեղ և թույլ կողմերը, արվում են ծրագրի բարելավմանն ուղղված առաջարկներ և նշվում դրանց իրականացման համար ժամկետներ:

Ֆակուլտետի կրթական ծրագրերում կատարվել են բավական փոփոխություններ, որոնց մի մասը պայմանավորված է ԵՊՀ պահանջներով: Մասնավորապես կրթական ծրագրերում վերանայվել է շրջանավարտների մասնագիտական կոմպետենցիաների համախումբը: ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի շրջանավարտների ընդհանրական կոմպետենցիաների պարտադիր կազմը քննարկվել և հաստատվել է ԵՊՀ ԻՄ գիտական խորհրդի 2022թ.-ի նոյեմբերի 26-ի նիստում:

Բացի նշվածից, ֆակուլտետի կրթական ծրագրերի վերանայման աշխատանքային խմբերը կրթական ծրագրերի ղեկավարների գլխավորությամբ վերանայել են 2023-27 և 2023-28 ուսումնական պլանները՝ պայմանավորված «ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգի» փոփոխություններով և ԵՊՀ պահանջով: Նախ և առաջ հնարավորինս պահպանվել են նախորդ տարի ընդունված մոդուլային դասավանդման ձևերը, ընդհանուր կրթական կառուցամասում կրճատվել են ինչպես դասընթացների քանակը, այնպես էլ կրեդիտները: մասնագիտական դասընթացները 3, 6 կամ 9 կրեդիտով են: Կրճատվել են լսարանային ժամերը: Ընդհանուր կրթական կառուցամասի օտար լեզուների ցանկում դասընթացների կրեդիտը 4-ից դարձել է 2,

Ժամաքանակը՝ 60-ից 30: «Փիլիսոփայության հիմունքներ» դասընթացը տեղափոխվել է 5-րդ կիսամյակ: «Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ» դասընթացը 1-ին կիսամյակից տեղափոխվել է 4-րդ: Փոփոխություններ և համալրում է կատարվել ընդհանուր կրթական կառուցամասի կամընտրական դասընթացների ցանկում: 2023-27 թթ. ուսումնական պլաններում **7-րդ կիսամյակում նախատեսվում է շարժունության պատուհան՝ 12 կրեդիտով**: Այս անհրաժեշտ կրեդիտներն ուսանողն ընտրելու է բակալավրի հարակից կրթական ծրագրերի մասնագիտական ցանկից՝ կրթական ծրագրի ղեկավարի ուղղորդմամբ: Բոլոր կրթական ծրագրերում ավելացել է «Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ» դասընթացը՝ 2 կրեդիտ, 30 լսարանային ժամաքանակով:

1.1.4. Ուսման առաջադիմություն

(Գնահատե՛ք ուսանողների ուսման առաջադիմության հիմնական միտումները հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում: Ինչո՞վ են դրանք պայմանավորված, և ի՞նչ քայլեր են անհրաժեշտ իրավիճակի բարելավման համար):

2022-23 ուստարում ֆակուլտետում ըստ կրթական ծրագրերի արձանագրվել են երկու կիսամյակների համար առաջադիմության հետևյալ միջինացված ցուցանիշներն՝ ըստ կրթական ծրագրերի (մինչև լուծարքային շրջանը).

«Պատմություն» -Առկա ուսուցում-84,45%, հեռակա ուսուցում-35,65%

«Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա»- Առկա ուսուցում-86,92%, հեռակա ուսուցում-28,55%

«Հոգեբանություն» -Առկա ուսուցում-90,92%, հեռակա ուսուցում-19,2%

«Հայոց լեզու և գրականություն» -Առկա ուսուցում-93,02%, հեռակա ուսուցում-36,65%

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» -Առկա ուսուցում-89,57%

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» -Առկա ուսուցում-94,22%

«Ռուսաց լեզու և գրականություն» -Առկա ուսուցում-91,75%

«Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա»- Հեռակա ուսուցում-100%

Ինչպես նկատելի է բերված տվյալներից, ցածր առաջադիմություն է արձանագրվել հեռակա ուսուցման կրթական ծրագրերով սովորող ուսանողների շրջանում: Սա ինչ-որ առումով պայմանավորված է բազային գիտելիքների ցածր մակարդակով, այլ զբաղվածությամբ, ինչպես նաև ուսման ընթացքի կարճատև լինելով և հաճախումներով: Անհրաժեշտ է դասավանդման մեթոդների մեջ փոփոխություններ անել, նոր մոտեցումներ դրսևորել առարկայական դասավանդման մեջ՝ դրանով առաջացնելով հետաքրքրություն և մոտիվացիա:

1.1.5. Ուսանողների հոսունություն

(Գնահատե՛ք ֆակուլտետի կրթական ծրագրերի շրջանակում ուսանողների հոսունության (հեռացված, դուրս մնացած, ԵՊՀ-ից կամ ԵՊՀ տեղափոխված) ընդհանուր պատկերը: Ի՞նչ եզրակացություն կարելի է անել այս թվերի հիման վրա, և ի՞նչ գործողություններ է անհրաժեշտ նախաձեռնել այդ ուղղությամբ):

2022-23 ուստարում ֆակուլտետի կրթական ծրագրերում ուսանողների հոսունության ընդհանուր պատկերը, ըստ կրթական ծրագրերի, հետևյալն է.

«Պատմություն» կրթական ծրագիր

Առկա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-3 (I կուրս), 1 (III կուրս)

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-3 (II կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-1 (I կուրս), 1 (II կուրս)

Հեռակա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-4 (I կուրս), 1 (II կուրս), 3 (III կուրս), 1 (IV կուրս)

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-7 (II կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-2 (II կուրս), 6 (III կուրս), 4 (IV կուրս)

«Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագիր

Առկա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-0

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-1 (III կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-2 (III կուրս)

Հեռակա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-1(IV կուրս)

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-0

Հեռացված ուսանողների թիվ-0

«Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագիր

Առկա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-0

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-2 (II կուրս), 1 (III կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-1 (II կուրս)

Հեռակա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-2 (I կուրս), 2(II կուրս), 3 (IV կուրս)

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-3 (II կուրս), 1 (IV կուրս)
Հեռացված ուսանողների թիվ-1(I կուրս), 1 (III կուրս)

«Հոգեբանություն» կրթական ծրագիր

Առկա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-0

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-0

Հեռացված ուսանողների թիվ-1(I կուրս), 1(II կուրս)

Հեռակա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-0

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-1 (I կուրս), 4 (II կուրս), 1(III կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-2(I կուրս), 8 (II կուրս), 2 (III կուրս)

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագիր

Առկա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-1 (I կուրս), 1 (II կուրս)

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-2 (I կուրս), 1 (IV կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-3 (I կուրս), 2 (IV կուրս)

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագիր

Առկա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-0

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-1 (II կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-0

«Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագիր

Առկա ուսուցում

Առկա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-0

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-3 (II կուրս)

Հեռացված ուսանողների թիվ-2 (I կուրս), 1 (II կուրս)

«Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» մագիստրոսական կրթական ծրագիր

Հեռակա ուսուցում

Ուսումնական իրավունքները վերականգնած ուսանողների թիվ-0

Այլ բուհերից և կրթական ծրագրերից տեղափախվածների թիվ-0
Հեռացված ուսանողների թիվ-1 (I կուրս), 1 (II կուրս)

Ընթացիկ 2023-24 ուսումնական տարում ուսանողների հոսունությունն ընթացքի մեջ է: 2023-24 ուստարվա I կիսամյակում քոլեջներից ֆակուլտետ ընդունվածների ընդհանուր թիվը 5 է:

Արցախի պետական համալսարանից և «Գրիգոր Նարեկացի» համալսարանից ֆակուլտետի առկա և հեռակա ուսուցման կրթական ծրագրերում ներկայումս ընդգրկված է 17 ուսանող (9-ը առկա ուսուցման համակարգում, 8-ը՝ հեռակա):

Ուսանողների հոսունությունը շարունակական իրողություն է և պայմանավորված է ինչպես ուսանողի անձնական պատճառներով, այնպես էլ նրա ակադեմիական անբավարար առաջադիմության կամ հաճախումների թվով:

1.1.6. Դոկտորական կրթություն

(Գնահատե՛ք հայցորդների և ասպիրանտների, պաշտպանած ատենախոսությունների ընթացիկ տարվա արդյունքներն ու դրանց ազդեցությունը ՈւՍ գործունեության վրա):

1.1.7. Կրթաթոշակներ

(Ինչպե՞ս կգնահատեք հասանելի կրթաթոշակների ազդեցությունը կրթական գործընթացի վրա, ի՞նչ քայլեր են անհրաժեշտ այդ ուղղությամբ: Ի՞նչ աշխատանքներ եք իրականացրել կրթաթոշակների թիվն ավելացնելու ուղղությամբ, ի՞նչ հնարավորություններ կան հաջորդ տարիների համար):

Ֆակուլտետում սահմանված են չորս անվանական կրթաթոշակներ՝ ըստ կրթական ծրագրերի («Դավիթ Անհաղթ»-«Հոգեբանություն», «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագրեր, «Շառլ Ազնավուր»-«Անգլերեն լեզու և գրականություն», «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն», «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրեր, «Գրիգոր Նարեկացի»-«Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագիր, «Մխիթար Գոշ»-«Պատմություն» կրթական ծրագիր), որոնք հատկացվում են ուսման բարձր առաջադիմություն և հասարակական ակտիվություն ունեցող ուսանողներին՝ ըստ Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի ուսանողական նպաստների, պետական և ներբուհական կրթաթոշակների հատկացման կանոնակարգի: Բացի ֆակուլտետային կրթաթոշակներից,

լավագույն ուսանողները ներկայացվում են նաև ներքուհական մրցութային կրթաթոշակների՝ «ԵՊՀ», «Արտակ Ցուցուլյանի անվան» և «44-օրյա պատերազմում անմահացած ուսանողների անվան» և Պաշտպանության նախարարության կողմից տրամադրվող «Մոնթե Մելքոնյան» և «Վազգեն Սարգսյան» կրթաթոշակների:

Առաջադիմության համար հատկացվող կրթաթոշակների իհարկե դրական խթան են ուսանողների համար: Բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողների շրջանում մեծանում է մրցակցությունը լավագույնը լինելու համար:

Նշենք, որ ֆակուլտետի վճարովի համակարգում սովորող ուսանողների վարձավճարների փոխհատուցման համար կան ինչպես անհատներ, այնպես էլ հովանավոր կազմակերպություններ («Հայ օգնության ֆոնդ», «Հովնանյան» հիմնադրամ, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ, «Հայ մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամ, ԱՄՄ բարեգործական-մարդասիրական հիմնադրամ, Տաշույս Տավուշի առաջնորդարան):

1.2.1. Ներառական կրթություն

(Որքանո՞վ են ֆակուլտետում առկա պայմանները (ֆիզիկական, ենթակառուցվածքային, կրթական, մասնագիտական) ապահովում ներառական կրթության հնարավորությունները):

Ֆակուլտետում հատուկ ենթակառուցվածքներ ներառական կրթության համար նախատեսված չեն: Գրադարանի մուտքը թեքահարթակ ունի, որով հատուկ օժանդակության կարիք ունեցող ուսանողների մուտքը ֆակուլտետ հարմարավետ է դառնում: Իսկ կրթական և մասնագիտական առումով ֆակուլտետում սովորող հատուկ կարիքներ ունեցող 2 ուսանողները (մեկը՝ առկա ուսուցմամբ, մյուսը՝ հեռակա) դասախոսների առանձնահատուկ և անհատական ուշադրության տակ են, նրանց հետ աշխատում են նաև առանձին:

1.3.1. Գործատուների հետ համագործակցություն

(Գնահատե՞ք հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում տեղական և միջազգային մակարդակներում ոլորտային գործատուների և փորձագետների հետ համագործակցությունը: Որո՞նք են համագործակցության հիմնական միտումները: Ի՞նչ ազդեցություն է այն ունեցել կրթական ու գիտահետազոտական գործընթացի վրա (դասախոսների ներգրավում, կրթաթոշակներ, հետազոտական պատվերներ, կրթական ծրագրերի վերանայում և այլն), ի՞նչ հավելյալ գործողությունների անհրաժեշտություն կա իրավիճակի բարելավման համար):

Հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում միջազգային գործատուների և փորձագետների հետ համագործակցություն չի եղել, իսկ տեղական ոլորտային գործատուների հետ համագործակցությունը հիմնականում եղել է ուսումնական գործընթացով պայմանավորված՝ պրակտիկաների շրջանակներում: Այդ առնչությամբ ֆակուլտետը

համագործակցել է հիմնականում Իջևանի դպրոցների հետ (N 1,4 և 5 հիմնական դպրոցներ, Ավագ դպրոց), Պ. Տեվեճյանի տարածաշրջանային քոլեջի, Ինֆոտան, Ամերիկյան գրադարան – դասընթացների կենտրոնի, Իջևանի պատմաերկրագիտական թանգարանի, «Հուլիսի կամուրջ» կազմակերպության, Իջևանի վարժարանի, Իջևանի մանկապարտեզի, տարբեր գյուղերի միջնակարգ և հիմնական դպրոցների հետ, hy.wikipedia.org էլ. հանրագիտարանի հետ:

Արտադրական-մանկավարժական պրակտիկաները կազմակերպվել են Իջևանի և տարածաշրջանի նշված դպրոցներում, որոնց մասնակցել են «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագրի 3-րդ, 4-րդ (առկա ուսուցում), 5-րդ կուրսերի (հեռակա ուսուցում), «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի 3-րդ, 4-րդ (առկա ուսուցում) ուսանողները, իսկ առկա ուսուցման «Հոգեբանություն» կրթական ծրագրի 3-րդ, «Պատմություն», «Հայոց լեզու և գրականություն», «Անգլերեն լեզու և գրականություն», «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրերի 4-րդ կուրսերի, ինչպես նաև հեռակա ուսուցման «Հոգեբանություն» կրթական ծրագրի 4-րդ, «Պատմություն» կրթական ծրագրի 5-րդ կուրսերի մասնագիտական պարկտիկաները կազմակերպվել են վերը նշված այլ վայրերում:

Համագործակցության հիմնական միտումները դպրոցների առնչությամբ **բուհ-դպրոց կապի ամրապնդումն է**, ուսանողների՝ դպրոցի և նրա կառավարման ու բազմաբնույթ գործառնությունների վերաբերյալ տեսական գիտելիքների ձեռքբերումը, ուսուցման մեթոդների վերաբերյալ բուհում ձեռք բերած տեսական գիտելիքների գործնական կիրառումը, ոչ մանկավարժական ուղղվածությամբ ուսանողների համար՝ տարբեր գործատուների հետ առնչությունը, հետագա աշխատանքի համար կողմնորոշումը և մասամբ՝ գործնական հմտությունների ձեռքբերումը, գործատուների առումով՝ հնարավորություն է լավագույն ուսանողներից ընտրություն կատարելու, նաև վերհանելու բուհում ուսուցման ժամանակ ըստ մասնագիտացումների ուսանողների ունեցած բացերը: Որպես այդպիսին՝ գործատուների կողմից հիմնականում նշվում է ստեղծագործական մոտեցման, գործնական հմտությունների, արագ կողմնորոշվելու, խոսքը գրագետ և ճիշտ ձևակերպելու անհրաժեշտությունը:

Գործատուների հետ համագործակցությունը որոշակի ազդեցություն է ունեցել կրթական ծրագրերի վերանայման վրա այն առումով, որ վերանայվել են մասնագիտական դասընթացներում գործնական պարապմունքներին հատկացվող ժամաքանակները, պարտադիր կառուցամասի մասնագիտական կամընտրական դասընթացներն՝ իրենց բովանդակությամբ:

1.4.1. Ակադեմիական համակազմի նկարագիր և կարողությունների զարգացում

(Ինչպե՞ս կգնահատե՞ք հաշվետու ժամանակաշրջանում ակադեմիական համակազմի ընդհանուր պատկերը (սեռատարիքային կազմ, կոչում, գիտական աստիճան), ինչպես նաև նրանց կարողությունների զարգացման գործընթացը: Ի՞նչ կարիքներ են բացահայտվել, և ի՞նչ քայլեր են անհրաժեշտ դրանց հասցեագրման համար):

2022-2023 ուսումնական տարում ֆակուլտետն ունեցել է հաստիքային 64 աշխատակից, որոնցից **35-ը գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանով, 3-ը գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանով**: Նույն ժամանակահատվածում ժամավճարային հիմունքով հրամանագրվել է 15 աշխատակից, որոնցից 5-ը գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանով, երկուսը՝ գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանով: Նշված ժամանակահատվածում ֆակուլտետում ժամավճարային հիմունքով դասավանդել է նաև **ՌԴ քաղաքացի, Բ.Գ.Թ. Ալեքսանդր Վիտալիի Պաշկովը, կամավորության հիմունքով՝ Ֆրանսիայի քաղաքացի Վերոնիկ Նուենը**։ (Հրամաններ N 138§12 31.08.2022, 138§14 31.08.2022, 138§15 31.08.2022, 138§17 31.08.2022, 138§20 31.08.2022, 138§21 31.08.2022, 141§9 03.09.2022, 153§6 22.09.2022, 154§6 23.09.2022, 154§8 23.09.2022, 159§15 30.09.2022, 179§13 01.11.2022, 179§14 01.11.2022, 179§15 01.11.2022, 584 11.01.2023, 15§2 26.01.2023, 22§7 07.02.2023, 28§216.02.2023, 32§2 22.02.23, 36§4 28.02.23)

2023-24 ուստարվա առաջին կիսամյակում ֆակուլտետում դասավանդում է 65 հաստիքային և 20 ժամավճարային հիմունքով դասավանդող աշխատակից, որոնցից 40-ը գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան ունի, 6-ը՝ գիտությունների դոկտորի: ՌԴ քաղաքացի, Ալեքսանդր Վիտալիի Պաշկովը ժամավճարային հիմունքով դասավանդում է նաև ընթացիկ ուսումնական տարում: (Հրամաններ N131§ 9 31.08.2023, 131§10 31.08.2023, 131§ 11 31.08.2023, 131§ 12 31.08.2023, 131§13 31.08.2023, 131§14 31.08.2023, 131§ 15 31.08.2023, 131§16 31.08.2023, 146 § 8 20.09.2023, 173§25 31.10.2023, 173§ 37 31.10.2023, 173§ 50 31.10.2023, 175§5 02.11.2023, 175§6 02.11.2023, 175§7 02.11.2023, 175§8 02.11.2023, 175§9 11.02.2023, 180§28 09.11.2023)

Ինչպես նկատելի է, ակադեմիական համակազմը քանակական առումով մեծ փոփոխություն չի կրել: Դասավանդող աշխատակիցների 42%-ը կանայք են: Հաշվետու ժամանակահատվածում ֆակուլտետի երկու դասախոսներ ստացել են **գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան** (Գրիգորյան Ավետիս-Հայոց պատմության և հասարակագիտության ամբիոն, Հարությունյան Ռաֆայել-Օտար լեզուների ամբիոն), մեկ դասախոս՝ Սարգսյան Աննա (Օտար լեզուների ամբիոն), ԵՊՀ-ում ձևակերպվել է որպես հայցորդ:

Ֆակուլտետի ամբիոններից երկուսը՝ Հայոց լեզվի և գրականության, Պատմության և հասարակագիտության, ունեն տեղացի կադրեր, որոնք գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան ունեն: Նշված ամբիոններում կան նաև մեկական հայցորդներ, որոնք դեռևս

աշխատում են իրենց գիտական թեմաների վրա: Տեղացի կադրերի պակաս կա Մանկավարժության և հոգեբանության և Օտար լեզուների ամբիոններում:

Հոգեբան 13 դասախոսներից 3-ը տեղացի են, նրանցից մեկն ունի գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: Այս համակազմից երկու հիմնական աշխատակիցներ ասպիրանտներ են (Ազիզյան Մերի, Գասպարյան Գոհար): Ամբիոնի 14 մանկավարժ աշխատակիցներից միայն մեկն է հիմնական աշխատակից և գիտական աստիճանով (Հարությունյան Լիանա): Ամբիոնում կան մանկավարժության երիտասարդ դասախոսներ, որոնք առայժմ չեն նախաձեռնում կրթության հաջորդ աստիճանին անցնելու քայլեր:

Օտար լեզուների ամբիոնում ևս դասախոսների մեծամասնությունը արտաքին համատեղությամբ աշխատողներ են: Անգլերեն լեզվի տեղացի երիտասարդ մասնագետներից մեկը հաշվետու ժամանակահատվածում ստացել է գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան, մյուսը դարձել է հայցորդ, ինչպես նշել ենք վերը, ևս երկուսը մտածում են հայցորդ դառնալու ուղղությամբ: Ցավոք, այս առումով առաջընթաց չկա ֆրանսերենի և ռուսաց լեզվի մասնագետների շրջանում: Նշենք, որ սա ֆրանսերենի դեպքում միգուցե պայմանավորված է դիմորդների շրջանում նշված մասնագիտացման նկատմամբ հետաքրքրության նվազմանը և ընդունելության կայուն ցածր ցուցանիշով, իսկ ռուսերենի պարագայում՝ տեղացի դասախոսների տարիքով:

1.5.1. Ենթակառուցվածքներ և պայմաններ

(Գևահատե՝ք ֆակուլտետում առկա պայմանները, դրանց ազդեցությունը գիտակրթական աշխատանքների կազմակերպման վրա, ինչպես նաև դրանց բարելավմանն ուղղված աշխատանքները հաշվետու ժամանակահատվածում: Ի՞նչ առաջնահերթ գործողություններ են անհրաժեշտ աշխատանքային պայմանների բարելավման համար):

Ֆակուլտետի լսարանային ֆոնդն ընդգրկում է 20 լսարան, այդ թվում՝ **անգլերեն լեզվի ռեսուրս- կենտրոն, ռուսաց լեզվի և մշակույթի կենտրոն և ֆրանսերենի ուսուցման սրահ, և մեկ համակարգչային սրահ**, որն օգտագործվում է տնտեսագիտության ֆակուլտետի հետ համատեղ: **Լսարանային ֆոնդը լիովին բավարար չէ** ֆակուլտետի յոթ կրթական ծրագրերով սովորող կուրսերի խմբերին (32 խումբ՝ առկա ուսուցմամբ) ապահովելու համար, և կրթական գործընթացները կազմակերպելիս առաջանում են որոշ դժվարություններ: Դրանք առավել ակնհայտ են դառնում, երբ սկսվում է հեռակա ուսուցման դասապրոցեսը: Հաշվետու ժամանակահատվածում մեկ ուսումնական տարածք վերափոխվել է լսարանի և կահավորվել (58 լսարան): **Ֆակուլտետն ունի տեսասարքով ապահովված 9 լսարան, որոնցից մեկն ավելացել է 2022-23 ուստարում:**

Ուսանողների գիտակրթական կարիքների բավարարմանն է ուղղված նաև գրադարանի

գրքային ֆոնդի համալրումը, որն իրականացվում է մասնաճյուղի ֆինանսավորմամբ և անհատների նվիրատվություններով: Հաշվետու ժամանակահատվածում մասնաճյուղի գրադարանը համալրվել է հումանիտար ուղղվածության մոտ 800 գրքերով և դասագրքերով:

Աշխատանքային պայմանների բարելավման համար առաջին հերթին անհրաժեշտ է լսարանային ֆոնդի ավելացում: Սակայն առկա շենքային հնարավորություններով դա դժվար է պատկերացնել:

ՌԱԶԱՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿ 2

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1. Գիտական ակտիվություն

(Վերլուծելով առկա քանակական տվյալները (հոդվածներ, մենագրություններ, ձեռնարկներ, գիտաժողովներ, դրամաշնորհներ և այլն)՝ գնահատե՛ք ֆակուլտետում ակադեմիական համակազմի գիտական ակտիվությունը հաշվետու ժամանակահատվածում: Որքանո՞վ է ակադեմիական համակազմի գիտահետազոտական ակտիվությունը համահունչ ֆակուլտետի կարիքների հետ, ի՞նչ հավելյալ գործողությունների կարիք կա):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆակուլտետի ակադեմիական համակազմի կողմից արձանագրվել է հետևյալ գիտական ակտիվությունը.

ա. Հայոց լեզվի և գրականության ամբիոն-**10 հոդված** (Վ. Ավագյան, Ս. Հովհաննիսյան, Մ. Սարուխանյան), մասնակցություն համաժողովների՝ 2-ը հանրապետական, 6-ը ԱՊՀ միջազգային (Մոսկվայում, Մինսկում, Նիժնի Նովգորոդում և Սոչիում-Հովհաննիսյան Սիրանուշ)

բ. Օտար լեզուների ամբիոն-**18 հոդված** (Ա. Չուբարյան, Գ. Մուրադյան, **Ռ. Հարությունյան, Ս. Մինասյան, Ա. Կարապետյան, Գ. Մադոյան, Զ. Դադյան**), որոնցից 14-ը համահեղինակությամբ, 2 ուսումնական, 1 ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, մասնակցություն 1 հանրապետական, 5 միջազգային գիտաժողովների (Ա. Չուբարյան, Գ. Մուրադյան Ս. Մինասյան)

գ. Մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոն-**21 հոդված** (Ռ. Աղուզումցյան, Ս. Պողոսյան, Վ. Կարապետյան, Ա. Լոքյան, Մ. Մանուկյան, **Լ. Հարությունյան**), որոնցից 12-ը համահեղինակությամբ, միջազգային 8 միջազգային գիտաժողովի մասնակցություն (Ռ. Աղուզումցյան, Վ. Կարապետյան, Մ. Մանուկյան), 3 ուսումնական ձեռնարկ (Մ. Բարսեղյան), 1 ուսումնամեթոդական ձեռնարկ (Վ. Կարապետյան)

դ. Հայոց պատմության և հասարակագիտության ամբիոն-**23 հոդված** (Լ. Հովհաննիսյան, Վ. **Ալեքսանյան, Ա. Գրիգորյան, Ն. Գրիգորյան, Վ. Պողոսյան, Արթուր Ղազարյան, Ն. Մինասյան, Ա. Մկրտումյան, Կ. Գասպարյան**), 12 գիտաժողով, որոնցից 6-ը միջազգային:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ֆակուլտետում իրականացվել է **ներքին դրամաշնորհային ծրագիր** հետևյալ թեմայով՝ «Իջևանի հասարակական-մշակութային կյանքը առօրեականության համատեքստում 1920-1970-ական թվականներին»՝ թեմայի կատարման համար հատկացվող 7 ամիսների ընթացքում, որի կատարման ընթացքի մասին հաղորդումներ են տրվել ֆակուլտետի գիտական խորհրդի նիստերում (Արձ. N 4, 30.11.2022, Արձ. N7, 25.03.2023):

Ներկայացված ցուցանիշները կարելի է դրական գնահատել, միայն այն դիտարկումն անենք, որ **հիմնականում ակտիվություն են ցուցաբերել համակազմի համատեղությամբ աշխատող դասախոսները**: Բնականաբար, համակազմի գիտահետազոտական ակտիվությունը նպաստում է ֆակուլտետի գիտական և ուսումնակրթական կարիքների բարելավմանը: Գիտահետազոտական ակտիվությունը խթանելուն են ուղղված մասնաճյուղի գիտքարտուղարի կողմից տարբեր գիտաժողովների վերաբերյալ՝ թե՛ հանրապետական և թե՛ միջազգային, պարբերաբար արվող իրազեկումները, ԵՊՀ ԻՄ-ի կողմից մշակված «Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի աշխատողներին աշխատանքի որոշ տեսակների կատարման համար վճարվող լրավճարների հաշվարկման և վճարման կարգը» (հաստատված 28.10.2019թ., նոր խմբագրություն՝ 18.02.2023թ.):

2.2. Գիտահետազոտական լաբորատորիաներ և մասնակցություն ֆինանսավորվող գիտական նախագծերին

(Ինչպե՞ս կգնահատեք ֆակուլտետի բազային և գիտահետազոտական այլ բնույթի լաբորատորիաների գործունեությունն ու մասնակցությունը ֆինանսավորվող գիտական նախագծերին (դրամաշնորհային, նպատակային, տնտեսապայմանագրային, միջազգային և այլ բնույթի): Որո՞նք են հիմնական ձեռքբերումները, դժվարություններն ու առաջնահերթությունները):

Ֆակուլտետում բազային և գիտահետազոտական այլ բնույթի լաբորատորիաներ չեն գործում:

2.3. Գիտակրթական համագործակցություն

(Հաշվետու ժամանակաշրջանում գիտակրթական համագործակցության ի՞նչ նոր դեպքեր են արձանագրվել, ի՞նչ ազդեցություն ունեն դրանք ֆակուլտետի ընդհանուր գործունեության վրա, ի՞նչ հնարավորություններ են դրանք տալիս միջնաժամկետ ու երկարաժամկետ հեռանկարում):

1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում 2023թ.-ի հունվարի 18-ին **Գյումրիի Ռուսական տան** հետ համատեղ գիտակրթական համագործակցության շուրջ մասնաճյուղում տնօրենության ղեկավարությամբ առցանց **հանդիպում էր կազմակերպվել Ղրիմի դաշնային համալսարանի** հետ, որին մասնակցում էին ֆակուլտետի Օտար լեզուների ամբիոնի պրոֆեսոր Սվետլանա Մինասյանը, նույն ամբիոնի դոցենտ, Ռուսաստանի գիտության և մշակույթի կենտրոնի Իջևանի մասնաճյուղի ղեկավար Մարատ Զուրաբյանը: Առցանց հանդիպման ընթացքում կողմերը պայմանավորվածություն էին ձեռք բերել համագործակցելու կրթական նախագծերի մշակման, պրոֆեսորադասախոսական կազմի ակադեմիական փոխանակումների կազմակերպման, համատեղ հոգվածների, հրապարակումների, ձեռնարկների հրապարակման, բաց դասերի, սեմինարների, գիտաժողովների կազմակերպման, ուսանողների, մասնագետների փոխանակման և այլ հարցերով: <http://ijevan.yasu.am/20-01-2023/> Առաջին համագործակցությունն ապրիլի կայացած

«Սոցիալ-մանկավարժական նորարարությունները կրթության մեջ» միջազգային գիտագործնական 2-րդ համաժողովի կազմակերպչական աշխատանքներում Ղրիմի դաշնային համալսարանի աշխատակիցների ներգրավումն էր:

2. Ֆրանկոֆոնիայի և քույր քաղաքների բարեկամության շրջանակներում 2023թ.-ի մարտի 28-ից Վալանսի քաղաքապետարանի և Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության (ՀԲԸՄ) հրավերով մասնաճյուղի «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի 4-րդ և 3-րդ կուրսերի 5 ուսանողուհիներ դասախոս Անահիտ Հովհաննիսյանի ուղեկցությամբ երեքշաբաթյա **այցով մեկնեցին Վալանս**՝ կատարելագործելու մասնագիտական գիտելիքները և բանավոր խոսքը՝ մասնակցելով դասընթացների և հանդիպումների, կատարելով ճանաչողական այցեր: Մարտի 28-ին մասնաճյուղի պատվիրակությունն այցելել է Գրենոբլի համալսարանի Վալանսի մասնաճյուղ, ծանոթացել համալսարանի կառուցվածքին, կրթական ծրագրերին և մասնագիտություններին, մարտի 29-ից մինչև ապրիլի 5-ը հաճախել են Կամիյ Վեդնե պետական լիցեյ, որը ներառում է նաև քոլեջ, մասնակցել տարբեր դասընթացների: Մեր ուսանողները Վալանսում հյուրընկալվել են նաև ՀԲԸՄ-ի մասնաճյուղում, թերթի խմբագրատանը, ռադիոտանը, կատարել են ճանաչողական այցեր: (<http://ijevan.yasu.am/05-04-2023-2/>)

3. 2022թ.-ի հունվարի 13-ին ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի և ԱՄՆ-ի **Այովայի համալսարանի** միջև առցանց կնքված համագործակցության հուշագրով պայմանավորված (<http://ijevan.yasu.am/14-01-2022/>)՝ նույն թվականի մայիսին մասնաճյուղ այցելեց Այովայի համալսարանից մարկետոլոգ Ջոն Քոելեն՝ համալսարանի ղեկավարությանը, ռեսուրսներին, հնարավորություններին, ֆակուլտետներին, մասնաճյուղում գործող կենտրոններին, ենթակառուցվածքներին, բուհի աշխատանքներին ծանոթանալու նպատակով (<http://ijevan.yasu.am/22-06-2022/>):

4. 2023թ.-ի հուլիսի 1-ից մինչև օգոստոսի 1-ը Իջևանի մասնաճյուղում «Project Ijevan Valley EdTech Summer School-2023» ծրագրի շրջանակներում **Այովայի համալսարանի** ուսանողների համար իրականացվեց **ամառային դպրոց**՝ «Բազմամշակութային աշխարհում ռուսաց լեզվի և մշակույթի ուսանողների կրթության արդյունավետության բարձրացում Հայաստանում»

խորագրով: Ծրագրին մասնակցում էին Այովայի համալսարանի 9 ուսանողներ: Ծրագիրը համակարգում էին ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի Օտար լեզուների ամբիոնի պրոֆեսոր Սվետլանա Մինասյանը և Այովայի համալսարանի Համաշխարհային լեզուների, գրականության և մշակույթների ռուսական ծրագրի տնօրեն Իրինա Կոստինան: Ծրագրի շրջանակներում ամերիկացի ուսանողների հետ դասընթացներ վարեցին Օտար լեզուների ամբիոնի դասախոսներ Ս. Մինասյանը, Ա. Այդինյանը, Ս. Եղիազարյանը, Ե. Շուվաևան, Ռ. Հարությունյանը: Ծրագրի հիմնական նպատակն էր բացահայտել և զարգացնել ուսանողների ստեղծագործական կարողությունները ռուսաց լեզվի և գրականության, մշակույթի, նախագծային և գիտահետազոտական գործունեության մեջ, բարելավել ռուսերենի գործնական կիրառումը, հնարավորություն ընձեռել ծանոթանալու ռուսական և հայկական մշակույթներին, ներկայացնելու ամերիկյան գրականությունը, մշակույթը և պատմությունը մասնաճյուղի ուսանողներին: (<http://ijevan.yasu.am/21-07-23/>)

Նման համագործակցությունները ֆակուլտետի ընդհանուր գործունեության վրա դրական ազդեցություն ունեն այն առումով, որ աշխուժություն, նորություն են բերում թե՛ ուսանողների և թե՛ դասախոսական անձնակազմի համար: Մասնավորապես, ուսանողական գիտահետազոտական աշխատանքների նկատմամբ մեծացել է հետաքրքրությունը «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրով սովորող III կուրսի որոշ ուսանողների շրջանում: Օրինակ՝ սթ. նոյեմբերի 18-ին Ուրալի պետական համալսարանում մեկնարկած «Ռուսական տարածաշրջանները փոփոխման կենտրոնում» թեմայով **միջազգային 18-րդ համաժողովում** նշված կուրսի ուսանողուհիներ Նազելի Եսայանը և Մարիամ Դարբինյանն արժանացան 1-ին կարգի դիպլոմների՝ իրենց կարդացած գեկուցումների համար: (<http://ijevan.yasu.am/category/news/>)

Համագործակցությունները լավ հնարավորություն են ուսանողների և պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի շարժունության, փոխանակման ծրագրեր իրականացնելու համար:

2.4. Գիտական միջոցառումների կազմակերպում և մասնակցություն

(Հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆակուլտետի կողմից ի՞նչ գիտական միջոցառումներ են կազմակերպվել (գիտաժողով, սեմինար, գեկուցումներ և այլն), և ի՞նչ միջոցառումների են մասնակցել ֆակուլտետի աշխատակիցները: Ի՞նչ ազդեցություն ունեն դրանք ֆակուլտետի ընդհանուր գործունեության վրա, ի՞նչ հնարավորություններ են դրանք ստեղծել միջևաժամկետ ու երկարաժամկետ հեռանկարում):

Ֆակուլտետի Հայոց լեզվի և գրականության ամբիոնի վարիչ Վաչագան Ավագյանի նախաձեռնությամբ Երևանի պետական համալսարանի՝ ակադեմիկոս Հրանտ Թամրազյանի անվան Հայ գրականության պատմության ամբիոնը, ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի Հայոց լեզվի և գրականության ամբիոնը և Ե. Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարանը համատեղ կազմակերպել են **հայագիտական միջազգային գիտաժողով**՝ նվիրված 20-րդ դարի գրական, հասարակական ու մշակութային նշանավոր գործիչ Արշակ Չոպանյանի ծննդյան 150-

ամյակին: Գիտաժողովի նիստերը տեղի են ունեցել Գրականության և արվեստի թանգարանում և ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղում՝ **2022թ. հոկտեմբերի 7-ին և 8-ին**: Հանրապետության և արտերկրի տարբեր գիտակրթական կենտրոններից, ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղից մասնակիցների զեկուցումները վերաբերում էին հայ մշակույթի երախտավոր Արշակ Չոպանյանի ազգային-հասարակական գործունեությանը, գրական գործերին, թարգմանչական ածխատանքներին, բանասիրական ու գրաքննադատական ուսումնասիրություններին: (<http://ijevan.y-su.am/11-10-2022/>)

2023թ.-ի ապրիլի 15-16-ին ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղն իրականացրեց «Սոցիալ-մանկավարժական նորարարությունները կրթության մեջ» խորագրով երիտասարդ գիտնականների **միջազգային 2-րդ համաժողովը**, որին մասնակցեցին բալալավրիատի և մագիստրատուրայի տարբեր մասնագիտությունների ուսանողներ, երիտասարդ դասախոսներ և գիտնականներ՝ 62 համալսարանի 215 ներկայացուցիչներ 16 երկրից (Հայաստան, Ռուսաստան, Բելառուս, Վրաստան, Ղազախստան, Ղրղզստան, Տաջիկստան, Ուզբեկստան, Թաթարստան, Ուկրաինա, Լեհաստան, Ֆինլանդիա, Իրան, Իրաք, Ալժիր, Չինաստան): Համաժողովի նպատակն էր ուսանողական հետազոտությունների խթանումը, նրանց ստեղծագործական ներուժի բացահայտումը, ուսանողների և դասախոսների ներբուհական և միջբուհական համագործակցության զարգացումը, երիտասարդների ուժաղքության կենտրոնացումը ժամանակակից մանկավարժական հետազոտությունների կարևորության վրա: Համաժողովի նախագծի հեղինակն էր ԲԳՌԱ պրոֆեսոր, ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի Օտար լեզուների ամբիոնի պրոֆեսոր, մ.գ.թ. Սվետլանա Մինասյանը: Համաժողովի կազմկոմիտեում ընդգրկված էին 13 պրոֆեսորներ՝ տարբեր երկրներից: Միջազգային համաժողովում ներկայացված աշխատանքները վերաբերում էին մասնագիտական-մանկավարժական կրթության զարգացման ներկա միտումներին, նորարարական սկզբունքներին ու մոտեցումներին, կրթության մեջ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, լեզվի, գրականության և մշակույթի դերին, լեզուների և մշակույթների դասավանդման մեթոդիկաներին, կրթական ծրագրերի նախագծմանը, միջմշակութային հաղորդակցությանը և թարգմանությանը: (<http://ijevan.y-su.am/18-04-2023-2/>)

Ֆակուլտետում հաշվետու ժամանակահատվածում՝ 2022թ. դեկտեմբերի 2-ին, իրականացել է ուսանողական սեմինար՝ «Ուսանողների գիտահետազոտական աշխատանքի հիմնական սկզբունքները» թեմայով, որին մասնակցում էին «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի II-IV կուրսերի ուսանողները: Այն վարում էր Օտար լեզուների ամբիոնի պրոֆեսոր Սվետլանա Մինասյանը: Նա նշեց, որ հումանիտար ուղղվածությամբ ուսանողների գիտահետազոտական գործունեության կազմակերպման ընթացքում որոշակի դժվարություն է առաջանում նրանց կողմից ուսումնամեթոդական գրականության ճիշտ վերլուծության, ավանդական մեթոդների վրա հիմնված տեսական մասի կառուցման, պրակտիկ մանկավարժների փորձի ուսումնասիրության, փորձարարական-մեթոդական ցուցումների մշակման ժամանակ: Ուստի սեմինարավարն անդրադարձավ կրթական հետազոտությունների հիմնական ուղղություններին և նշանակությանը. ինչպես ճիշտ ձևակերպել թեման, նպատակները, խնդիրները, հետազոտության օբյեկտը և առարկան, վարկածը, ինչպես որոշել

աշխատանքի մեթոդները, ինչպես անցկացնել փորձ: (<http://ijevan.ysu.am/03-12-2022/>)

Գիտական սեմինարի կազմակերպումը կարևոր դեր ունի գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողներին ներգրավելու, նրանց մեջ նոր գիտելիքներ, կարողություններ ու հմտություններ, ստեղծագործական և վերլուծական մտածողություն ձևավորելու առումով:

Ֆակուլտետում և մասնաճյուղում կազմակերպված գիտական միջոցառումները դրական ազդեցություն են ունենում ֆակուլտետի գործունեության վրա՝ ստեղծելով միջբուհական շփումներ և համագործակցային կապեր, խթանում են հետազոտական կարողությունների զարգացմանը, աշխուժացնում են գիտակրթական գործունեությունը, շարունակականության հեռանկար են բերում:

ՌԱԶԱՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿ 3.

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՆԵՐԳՐԱՎՈՒՄ

3.1. Շուկայի ուսումնասիրում և պահանջարկին համապատասխանեցում

(Հաշվետու ժամանակաշրջանում ի՞նչ քայլեր են իրականացվել ֆակուլտետի կողմից ոլորտային գործատուների, ձեռնարկությունների և առհասարակ շուկայի կարիքներին համապատասխանելու տեսանկյունից: Որքանով է ֆակուլտետն ինտեգրված ոլորտային շուկային: Ի՞նչ գործողություններ են իրականացվել ֆակուլտետի կողմից ոլորտային գործընկերների հետ համագործակցության ամրապնդման ուղղությամբ (քննարկումներ, հանդիպումներ, գիտաժողովներ, ցուցահանդեսներ, խորհրդակցություններ և այլ): Որքանով են ֆակուլտետի կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունները համապատասխանում շուկայի պահանջներին, ի՞նչն է վկայում համապատասխանության կամ անհամապատասխանության մասին):

Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետում իրականացվում է բակալավրի յոթ կրթական ծրագիր՝ «Հայոց լեզու և գրականություն», «Պատմություն», «Հոգեբանություն», «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա», «Անգլերեն լեզու և գրականություն», «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն», «Ռուսաց լեզու և գրականություն», և մեկ մագիստրոսական ծրագիր՝ «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա»: Նշենք, որ «Ընդհանուր մանկավարժություն և մեթոդիկա» մասնագիտության «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» և «Մասնագիտական մանկավարժություն» մասնագիտացման «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրերը ներդրվել էին համապատասխանաբար 2017-2018 և 2019-2020 ուստարիներից՝ նկատի ունենալով մարզում տարրական դպրոցի ուսուցիչների և ռուսաց լեզվի մանկավարժների պակասը: Ընդ որում, «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագիրն իրականացվում է նաև հեռակա ուսուցմամբ: Սակայն վերջին երկու տարիներին նկատվում է նշված մասնագիտության դիմորդների թվի կտրուկ անկում, ինչը վկայում է շուկայում պահանջարկի փոփոխության

մասին: Ինչ վերաբերում է «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրերին, ապա ընդունելության առաջին տարվա ցուցանիշը երկրորդ տարում (2020թ.) կրկնապատկվեց, երրորդ տարում 2020թ.-ի ցուցանիշը կրկնապատկվեց: Ընթացիկ 2023թ.-ին դիմորդների թիվը մի փոքր անկում է ունեցել: Շուկայի ուսումնասիրությամբ և կարիքներով էր թելադրված նաև «Հոգեբանություն» կրթական ծրագրի վերագործարկումը, որի նկատմամբ հետաքրքրություն կա դիմորդների շրջանում: Քանի որ «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» և «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրերից բացի **մյուս կրթական ծրագրերը մանկավարժական ուղղվածություն չունեն**, ուստի բավական ակտուալ է մնում «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» մագիստրոսական կրթական ծրագիրը, որին դիմում են ոչ միայն մեր ֆակուլտետի մյուս կրթական ծրագրերի, այլև մասնաճյուղի մյուս ֆակուլտետների տարբեր կրթական ծրագրերի, ինչպես նաև հանրապետության այլ բուհերի շրջանավարտներ՝ շարունակական կրթության և մանկավարժի որակավորում ստանալու համար: Սա պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ **մարզում մեծ չէ աշխատաշուկան հատկապես հումանիտար ուղղվածության կրթական ծրագրերի շրջանավարտների համար**, բացի դրանից՝ **մարզում կա որոշակի մասնագետ-ուսուցիչների կարիք**: Ընթացիկ 2023 ուսումնական տարում մագիստրատուրա ընդունված դիմորդների թիվը 19 է: Նշենք, որ նախորդ՝ 2022 ուսումնական տարում մագիստրատուրա էր ընդունվել 14 դիմորդ:

Ֆակուլտետի հիմնական ոլորտային գործընկերները Իջևանի տարածաշրջանի դպրոցներն են, «Հույսի կամուրջ» հասարակական կազմակերպությունը, Տավուշի մարզային գրադարանը, Ամերիկյան գրադարան-դասընթացների կենտրոնը, Իջևանի պատմաերկրագիտական թանգարանը, որոնց հետ համագործակցում ենք ինչպես պրակտիկաների շրջանակներում, այնպես էլ տարբեր միջոցառումների:

3.2. Շրջանավարտներ

(Գնահատե՛ք հաշվետու ժամանակաշրջանում շրջանավարտների հետ կապերի ամրապնդմանն ուղղված, ֆակուլտետի կողմից իրականացված գործողությունները: Ի՞նչ արդյունքներ են արձանագրվել, ի՞նչ հնարավորություններ են ստեղծվել շրջանավարտների հետ համագործակցության արդյունքում):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում շրջանավարտների հետ կապերի ամրապնդմանն ուղղված կարևոր իրողություն պետք է համարել այն, որ ֆակուլտետի 6 շրջանավարտներ դարձան մեր աշխատակիցները՝ ընդգրկվելով Օտար լեզուների և Մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնների աշխատանքներում:

2023թ. հոկտեմբերի 25-ին անգլերենի ռեսուրս կենտրոնում կազմակերպվեց

հավաստագրերի հանձնում 2022-23 ուստարում **AMVN հասարակական կազմակերպության** կողմից իրականացված ռուսերենի և անգլերենի դասընթացների մասնակիցներին, այդ թվում նաև՝ «Անգլերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի 2022-23 ուստարվա շրջանավարտ **Լիդա Առաքելյանին**, որը ներկայացրեց իր համագործակցությունը նշված կազմակերպության հետ, իր կամավոր մասնակցությունը **Անի Մանուկյանի** «Հաղթեցին ապրելով» գրքի թարգմանությանը: Լիդան նշեց, որ կատարած աշխատանքն օգնել է իրեն բացահայտելու սեփական ներուժը, ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում, հասկանալ թարգմանչական գործընթացի բնույթն ու նրբությունները: Նա իր օրինակով հորդորեց ուսանողներին բաց չթողնել այլընտրանքային կրթության հնարավորությունը՝ արժևորելով ու կարևորելով դրա անհրաժեշտությունը ֆորմալ կրթությանը զուգընթաց:

Հաջորդիվ (կամ հետամուտ) քայլեր

Հաշվի առնելով ներկայացված, ստացված արդյունքները և բարելավման կարիք ունեցող ուղղությունները՝ նկարագրե՛ք այն քայլերն ու առաջնահերթությունները, որ նախատեսում եք ձեռնարկել հաջորդ ուսումնական տարվա ընթացքում: Միևնույն ժամանակ անդրադարձե՛ք և մեկնաբանե՛ք, թե հատկապես որ ձեռքբերումների վրա է հնարավոր կառուցել ստորաբաժանման զարգացմանն ուղղված հաջորդ քայլերը:

Հաշվի առնելով ներկայացված արդյունքները՝ հաջորդ ուսումնական տարում անհրաժեշտ է.

ա. Առավել ինտենսիվ աշխատանք տանել տարածաշրջանի դպրոցների հետ՝ հստակ ժամանակացույցով:

բ. Դպրոցներում ֆակուլտետի մասնագիտությունները ներկայացնել ակնարկային հետաքրքրաշարժ դասախոսություններով:

գ. Կրթական ծրագրերի լավագույն շրջանավարտներին ուղղորդել շարունակական կրթության և նրանցով համալրել տեղացի դասախոսների համակազմը:

դ. Ուղղորդվել շահակիցների կողմից ներկայացված աշխատաշուկայի պահանջարկով և մտածել ֆակուլտետի կողմից առաջարկվող մասնագիտությունների ցանկում փոփոխություն անելու վերաբերյալ՝ ուսումնասիրելով նյութատեխնիկական, բազային խնդիրները:

ե. Հայագիտական կրթական ծրագրերն («Հայոց լեզու և գրականություն», «Պատմություն») ուժեղացնելու և հետաքրքրություն մտցնելու համար առաջարկել ամառային դպրոցի գաղափարը:

զ. Նպաստել գիտակրթական միջազգային համագործակցությունների շարունակական

դառնալուն: